

## Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förbindelserna mellan EU och Indien"

(2005/C 267/06)

Vid plenarsessionen den 27 januari 2004 beslutade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 29.2 i arbetsordningen utarbeta ett yttrande på eget initiativ om *Förbindelserna EU – Indien*.

Facksektionen för yttre förbindelser, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 14 mars 2005. Föredragande var **Sukhdev Sharma**.

Vid sin 417 plenarsession den 11–12 maj 2005 (sammanträdet den 12 maj 2005) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande (enhälligt) med 145 röster för och 2 nedlagda röster:

### 1. Inledning

1.1 Den första informationsrapporten om förbindelserna mellan EU och Indien (CES 947/2000) antogs av sektionen för yttre förbindelser i december 2000, inför de första rundabordsamtalen mellan Indien och EU i New Delhi i januari 2001. De europeiska deltagarna i samtalen hämtas från EESK medan de indiska deltagarna utgör ett representativt urval från det organiserade civila samhället (se bilaga I).

1.2 Sedan inledningen 2001 har rundabordsamtalen kommit att bli en viktig institution för den fortsatta utvecklingen av förbindelserna mellan EU och Indien. Den sjunde rundabordskonferensen hölls i juni 2004 i Srinagar, Kashmir, och den åttonde i december 2004 i London. Här diskuterades så känsliga frågor som barnarbete och jämställdhet på arbetsplatsen på ett uppriktigt och konstruktivt sätt. (Se punkt 5: Dialogen mellan det civila samhället i EU respektive Indien hittills.)

1.3 Detta initiativytttrande om förbindelserna mellan Indien och EU har utarbetats mot bakgrund av dessa förbindelsers ökade betydelse sedan 2000. Denna betydelse återspeglas tydligt i ett antal händelser under 2004.

1.4 Detta initiativytttrande begränsar sig således inte till att aktualisera informationsrapporten om förbindelserna mellan Indien och EU från 2000. I yttrandet betonas också behovet av att EESK drar full nytta av det starka politiska stöd som finns, både bland EU-institutionerna och i den indiska regeringen, för närmare samarbete mellan Europas och Indiens civila samhälle. I detta syfte noteras de bidrag som EESK redan har lämnat till närmandet mellan Indiens och Europas civila samhälle genom en meningsfull dialog. Vidare anges ytterligare bidrag som EESK kan lämna, i synnerhet till utarbetandet av den gemensamma handlingsplanen för ett strategiskt partnerskap mellan EU och Indien, bl.a. via rundabordsamtalen.

1.5 Europeiska kommissionen översände sitt omfattande förslag till ett strategiskt partnerskap med Indien till rådet,

Europaparlamentet och EESK i juni 2004, mot bakgrund av att förbindelserna med Indien har utvecklats mycket kraftigt i omfång och intensitet under de senaste åren. Kommissionen önskade en handlingsplan som skulle godkännas vid det sjätte toppmötet mellan Indien och EU under 2005.

1.6 Den indiska regeringen uttalade sig i augusti positivt om kommissionens meddelande av den 16 juni, och föreslog att man skulle inrätta ett utskott på ministernivå i syfte att utarbeta handlingsplanen för godkännande vid det sjätte toppmötet.

1.7 Europeiska rådet välkomnade i sina slutsatser, som antogs i oktober, kommissionens grundliga och vittgående meddelande. Rådet stödde fullt ut dess övergripande mål och åtog sig att arbeta med kommissionen för att genomföra det.

1.8 Europaparlamentet rekommenderade rådet i oktober att fatta beslut om att utöka förbindelserna mellan EU och Indien till ett strategiskt partnerskap och att vidta nödvändiga konkreta åtgärder i detta syfte.

1.9 Det femte toppmötet mellan Indien och EU hölls i Haag i november. De båda parterna uppmanades då att tillsammans utarbeta en övergripande handlingsplan för ett strategiskt partnerskap mellan Indien och EU samt en ny gemensam politisk deklaration på grundval av kommissionens meddelande, rådets slutsatser och Indiens svar, för antagande vid det sjätte toppmötet.

1.10 Vid rundabordskonferensen i London i december konstaterade man i en rekommendation till toppmötet mellan Indien och EU 2005 att det strategiska partnerskapet mellan Indien och EU ger möjligheter att förstärka och utöka det civila samhällets roll i detta partnerskap genom det forum som rundabordsamtalen utgör. Konferensen betonade att det civila samhället måste ingå som en del i detta nya partnerskap, och förklarade sin vilja att bidra aktivt till den gemensamma handlingsplanen.

1.11 Att döma av omfattningen av kommissionsdokumentet och den indiska regeringens svar skulle man kunna dra slutsatsen att mycket återstår att göra för att förstärka och fördjupa förbindelserna mellan EU och Indien. Faktum är att de båda parterna redan har ett nära förhållande inom ramen för ett partnerskap med en solid grundval i gemensamma värderingar och åsikter, enligt uttalandet från toppmötet. De tre dokument som nämns ovan visar hur mycket som har uppnåtts hittills.

1.12 Partnerskapet mellan EU och Indien har genom åren utvecklats från ekonomiskt samarbete och utvecklingssamarbete till högre politiska och strategiska dimensioner, mot bakgrund av att både Indien och EU är viktiga aktörer på den globala arenan med en gemensam strävan efter en världsordning baserad på multilateralism. Den politiska dialogen mellan dem inbegriper numera ett regelbundet återkommande toppmöte, som på senare år ägt rum årligen, årliga trojkamöten på ministernivå, och, efter antagandet av Indiens och EU:s gemensamma deklaration om terrorism 2001, sammanträden i COTER Troika, en politisk arbetsgrupp för terroristbekämpning, två gånger årligen. Det institutionella samarbetet inkluderar sedan 2000 också två möten om året mellan högre tjänstemän från EU och Indien inom arbetsgruppen för konsulära frågor samt rundabordsamtalen två gånger om året.

1.13 Handel och investeringar har alltid utgjort en hörnsten i förbindelserna mellan Indien och EU. EU är Indiens största handelspartner och viktigaste källa till utländska investeringar i landet. Såväl handel som investeringar är mindre omfattande än vad de skulle kunna vara, och indiska och europeiska ekonomiska aktörer har lagt fram rekommendationer för åtgärder inom åtta sektorer i ett gemensamt initiativ för ökad handel och investeringar. Ett utvecklingsprogram för handel och investeringar som omfattar 13,4 miljoner euro kommer att bygga på dessa rekommendationer. Samtidigt har EU och Indien slutit ett avtal om tullsamarbete för att förbättra handelsflödet, och man förhandlar om ett avtal om sjötransport för att uppmuntra utvecklingen i de indiska och europeiska rederiernas verksamhet.

1.14 Indiens IT-export till EU steg till mer än 2 miljarder 2003, och utgjorde 20 % av landets sammanlagda mjukvaruexport. Cirka 900 indiska och europeiska företag och organisationer deltog 2004 i det europeisk-indiska samarbetsforumet om informationssamhället som hölls i New Delhi i mars 2004. Dessutom har en dialog om informationssamhället inletts på grundval av Indiens och EU:s gemensamma uttalande om framtidsutsikterna när det gäller utvecklingen av informationssamhället och informations- och kommunikationstekniken. Där föreskrivs forskning inom sex prioriterade sektorer och fördjupad dialog om en rättslig ram för informationssamhället och elektronisk kommunikation.

1.15 Samarbetet inom vetenskap och teknik, som inleddes i mitten av 1980-talet, har utvecklats till ett av de mest lovande

områdena i samarbetet mellan Indien och EU. Samarbetsavtalet för vetenskap och teknik från 2002 ger en rättslig ram som ger indiska och europeiska vetenskapsmän möjlighet att delta i varandras program, samtidigt som Indien är ett "målland" för samarbetet inom ramen för den internationella delen av EU:s sjätte ramprogram för forskning.

1.16 Indien och EU arbetar på ett utkast till samarbetsavtal när det gäller EU:s Galileo-projekt inom området satellitnavigering. Med tanke på Indiens förmåga när det gäller satelliter och navigering kommer avtalet att uppmuntra industriellt samarbete inom många högteknologiska områden. Indiens och EU:s rymdorganisationer ESA och ISRO har också en lång gemensam historia av samarbete för ett fredligt utforskande och en fredlig användning av yttre rymden. EU har uttryckt intresse för Indiens obemannade månexpedition, Chandrayaan-1.

1.17 Det finns nya sätt att utveckla samarbetet. Indien är på väg att bli en atypisk aktör med en framväxande utvecklingspolitik där landet är både mottagare och bidragsgivare. Detta skifte blev tydligt under förödelsen efter flodvägen som drabbade länderna runt Indiska oceanen den 26 december 2004. Indien tog inte emot utländsk katastrofhjälp, men gav storskaligt akut bistånd till Sri Lanka. Indien tar nu emot utvecklingsstöd från en exklusiv grupp bilaterala givare som nu även omfattar EU, G-8-länderna och små bilaterala givare som inte ingår i G-8 men som godtas om bidragen överstiger 25 miljoner dollar per år. EU ger 225 miljoner euro i bidrag till Indien under perioden 2001–2006, varav fyra femtedelar anslås för kampen mot fattigdomen. Utvecklingssamarbetet inriktas på delstaterna Rajasthan och Chattisgarh och kommer i stor utsträckning att gå till utbildnings- och hälsovårdsprogram.

1.18 EESK måste reagera skyndsamt på den snabba och politiskt betydelsefulla utveckling som ägt rum under de senaste sex månaderna, första halvåret 2005. I sitt meddelande från juni månad föreslog kommissionen att rundabordsamtalen skall integreras i full utsträckning i det institutionella samarbetet mellan Indien och EU, och dess medordförande uppmanas att lägga fram icke bindande politiska rekommendationer för toppmötet. Rådet stöder kommissionens förslag, som syftar till att öka den ömsesidiga förståelsen genom ökat samarbete mellan politiska partier, fackföreningar, näringslivsorganisationer, universitet och det civila samhället. Vid toppmötet i Haag kom man överens om att främja samarbetet mellan politiska partier, fackföreningar, näringslivsorganisationer, universitet och det civila samhället.

1.19 I detta initiativyttrande skall vi också se på hur rundabordsamtalen kan göras mer effektiva och hur webbplatsen, Internetforumet för det civila samhället i Indien och EU, kan användas både för att öka rundabordskonferensernas effektivitet och för att nå ett bredare spektrum av organisationer i det civila samhället i Indien och EU.

## 2. Att bidra till det strategiska partnerskapet mellan Indien och EU

2.1 Rundabordskonferensen välkomnade inledningen av ett strategiskt partnerskap mellan Indien och EU vid sitt möte i London i december 2004, där man också åtog sig att bidra till en gemensam handlingsplan som skall utarbetas under 2005, inför det sjätte toppmötet mellan Indien och EU. Konferensen förklarade sin avsikt att lägga fram förslag på områden där det civila samhället kan åstadkomma ett verkligt mervärde, när det gäller att uppnå utvecklingsmålen som fastställdes i FN:s millennienedeklaration, främja hållbar utveckling och hantera globaliseringen. Konferensen åtog sig också att undersöka hur det civila samhället kan bidra till att genomföra den gemensamma deklARATIONEN om kulturella förbindelser.

2.2 Rundabordskonferensen är liksom EESK väl lämpad för att bidra till det strategiska partnerskapet mellan Indien och EU. Sedan konferensens första möte i New Delhi i januari 2001 har man i rundabordsamtalen diskuterat många av de ämnen som tas upp i kommissionens meddelande från den 16 juni och lagt fram rekommendationer till toppmötena mellan Indien och EU i just dessa ämnen. Vid mötet i London konstaterade rundabordskonferensen att det framväxande strategiska partnerskapet ger möjligheter att förstärka och utöka det civila samhällets roll genom det forum som rundabordsamtalen utgör. Rundabordskonferensen har redan diskuterat och lagt fram rekommendationer om ett antal frågor, bl.a. globalisering, handel och investeringar, WTO, intellektuell äganderätt samt medier och kultur vid sitt andra sammanträde i Bryssel juli 2001. Vid senare möten återvände man till dessa ämnen, men man utökade också dagordningen till att omfatta samarbete i fråga om livsmedel och jordbruksindustri, mänskliga rättigheter på arbetsplatsen, hållbar utveckling och turism. **De tidigare diskussionerna om kulturella frågor kommer att föras vidare vid nästa möte, samtidigt som frågan om kulturell och religiös mångfald i demokratiska samhällen kommer att tas upp.**

2.3 I stället för att ta upp alla de frågor som enligt kommissionen skall behandlas inom det strategiska partnerskapet beslutade rundabordskonferensen i London att begränsa sig till de områden där det civila samhället kan lämna ett unikt bidrag. Det kan därför vara lämpligt att behandla följande områden, som enligt kommissionen är viktiga beståndsdelar i det framväxande strategiska partnerskapet:

2.3.1 *Konfliktförebyggande åtgärder och återuppbyggnad efter konflikter:* Indien har inom dessa områden spelat en viktig roll, både genom FN och bilateralt, till exempel i Afghanistan, vilket kommissionen också påpekat. Därför föreslår kommissionen att EU och Indien försöker hitta olika sätt att formalisera det reguljära samarbetet på detta område. Kommissionen föreslår också att EU och Indien gemensamt tar initiativ till en FN-konferens om förebyggande av konflikter och hantering av situationer efter konflikter samt inleder en dialog om hur regional integration kan bidra till förebyggande av konflikter.

2.3.2 *Migration:* Kommissionen konstaterar att den internationella migrationen har ökat i takt med globaliseringen. Detta har lett till å ena sidan fler penningförsändelser från migrerande arbetstagare, å andra sidan problem med olaglig invandring och människosmuggling. Kommissionen förespråkar en bred dialog som inte bara skulle omfatta den lagliga invandringen, bl.a. arbetskraftsinvandring och arbetstagares rörlighet, och visering-sfrågor, utan också kampen mot varu- och människosmugglare, politiken för återvändande och återtagande av personer som är olagligen bosatta på den andra partens territorium samt andra migrationsrelaterade frågor.

2.3.3 *Demokrati och mänskliga rättigheter:* Kommissionen vill utvidga den befintliga dialogen till att omfatta även ämnen som avskaffande av dödsstraffet, könsdiskriminering, barnarbete och arbetstagares rättigheter, företagens sociala ansvar och religionsfrihet. Kommissionen är beredd att finansiera projekt i Indien genom Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter. *EESK anser att diskriminering på grundval av kast bör tas upp.*

2.3.4 *Miljöfrågor:* Indien och EU bör arbeta tillsammans för att främja samarbetet inför de globala miljöutmaningarna, exempelvis FN:s konvention om biologisk mångfald, där en konstruktiv dialog skulle kunna utvecklas om "delad tillgång och delad vinst" ("Access and Benefit Sharing"). Indien skulle också uppmanas att anordna ett gemensamt miljöforum mellan EU och Indien. Forumet skulle kunna omfatta det civila samhället och näringslivet och syfta till utbyte av åsikter, sakkunskap och teknisk och vetenskaplig information om miljöfrågor. *Kommittén tror att frågor rörande energipolitik och energisäkerhet inom en nära framtid kommer att tas upp i samband med rundabordsamtalen mellan Indien och EU.*

2.3.5 *Hållbar utveckling:* Hållbar utveckling bör främjas genom en dialog, bl.a. om att främja handeln med varor som producerats på ett hållbart sätt, märkning och konsekvensanalys med avseende på hållbar utveckling, enligt kommissionen. Kommissionen anser också att centrumet för hållbar handel och innovation (STIC) bör utnyttjas bättre.

2.3.6 *Utvecklingsamarbete:* Indien har minskat antalet bilaterala givare till sex (EU, Storbritannien, Tyskland, Förenta staterna, Japan och Ryssland). Landet är numer både mottagare och givare av utvecklingsstöd. Trots detta anser kommissionen att EU måste hjälpa Indien att uppfylla utvecklingsmålen för det nya årtusendet. Social och ekonomisk sammanhållning skulle kunna fastställas som en prioriterad fråga på grundval av erfarenheten från EUs stödprogram i Indien när det gäller grundutbildning och grundläggande hälso- och sjukvård. Kommissionen anser att EU:s utvecklingsamarbete i större utsträckning bör inriktas på att hjälpa marginaliserade befolkningsgrupper. Det bör också stödja främjandet av Internationella arbetsorganisationens (ILO) grundläggande konventioner. *EESK anser att Indien bör ratificera de tre grundläggande ILO-konventioner som landet ännu inte ratificerat.*

2.3.7 *Kulturellt samarbete*: Kommissionen vill stärka samarbetet, särskilt på film- och musikområdet. En kulturvecka skulle kunna hållas i samband med toppmöten för politiker och företrädare för näringslivet. *Kommittén noterar att året för interkulturell dialog 2006 skulle kunna vara ett lämpligt tillfälle att ta upp denna fråga i samband med rundabordsamtalen.*

2.3.8 *Synlighet*: Den indiska allmänheten behöver upplysas om EU i andra avseenden än handel, anser kommissionen. Kommissionen kommer att starta ett forskningsprojekt för att fastställa målgrupper, centrala budskap samt de främsta instrumenten och hur de kan användas på bästa sätt. Både medlemsstaterna och Europaparlamentet uppmanas bidra till att ge EU en tydligare profil i Indien. Man kan förvänta sig att den indiska regeringen utarbetar en egen kommunikationsstrategi.

2.3.9 *Handel och investeringar*: Handel och investeringar utgör, vilket kommissionen också påpekar i sitt meddelande, "en hörnsten i förbindelserna mellan EU och Indien". Flera av förslagen i meddelandet behandlar därför dessa två ämnen, på både multilateral och bilateral nivå. EU bör därför sträva efter ett närmande till Indien i centrala frågor som är avgörande för ett lyckat slutförande av Doha-rundan inom Världshandelsorganisationen, anser kommissionen, som också vill ha en dialog om immateriella rättigheter som skulle kunna ha som syfte att åstadkomma samförstånd i fråga om TRIPs-avtalet.

2.4 I det avsnitt av meddelandet som behandlar främjandet av samarbete mellan företag förespråkar kommissionen att EU skall bidra till att inrätta ett rundabordsforum för företagsledare. Förslaget fick stöd av toppmötet i Haag. Det gemensamma initiativet för främjande av handel och investeringar har möjliggjort en direkt dialog mellan näringslivet och beslutsfattarna. Det indiska näringslivet och dess organisationer anordnar redan toppmöten med sina motsvarigheter i EU i anslutning till de politiska toppmötena. Slutsatser från näringslivets toppmöten presenteras för de politiska ledarna.

2.5 Eftersom deltagarna i rundabordskonferensen hämtas från näringslivet och arbetsgivarorganisationer kan det finnas skäl att fundera över hur man bäst skall delta i den verksamhet som anordnas gemensamt av Indiens och Europas näringsliv. Det är uppenbart att rundabordskonferensen kan spela en roll i att stärka det ekonomiska partnerskap mellan Indien och EU som kommissionen förespråkar, och konferensen skulle också kunna bidra till den gemensamma handlingsplanen med inriktning på att främja hållbar utveckling och på att hantera globaliseringen, i enlighet med besluten från mötet i London.

2.6 **Rundabordskonferensens deltagare hämtas också från den akademiska världen. Konferensen kan därför överväga att bidra till de akademiska program som kommissionen har inrättat eller planerar att inrätta enligt**

**meddelandet.** Bland dessa finns ett program för Europastudier vid Jawaharlal Nehru University i New Delhi. Ett stipendieprogram på 33 miljoner euro skall inledas det akademiska året 2005/2006. Det skall kopplas till EU-programmet Erasmus Mundus och inriktas på doktorandutbildning för indiska studenter vid universitet i EU.

### 3. Det civila samhället i Indien och Europa

Vad menar vi med "det civila samhället"? EESK anser att "det enda avgränsande elementet kan vara att det demokratiska systemet försvaras." Det civila samhället "är ett övergripande begrepp som avser samtliga typer av socialt agerande från individers eller grupper sida som inte utgår från eller dirigeras av statsmakten" <sup>(1)</sup>. Dess förespråkare i Indien skulle instämma i att det civila samhället präglas av demokratiska värderingar och att det kan fungera effektivt endast i en demokrati. En del av dem som är aktiva i det civila samhällets organisationer i Indien har hämtat inspiration från de resultat som uppnåtts av det civila samhället i Europa och i USA, andra från den tradition av socialt och politiskt engagemang som etablerades av Mahatma Gandhi.

#### 3.1 Det civila samhället i Indien

3.1.1 Ett tydligt tecken på det indiska civila samhällets ökade betydelse är de många frivilligorganisationerna av alla typer. (Denna term föredras i Indien – "icke-statliga organisationer" har blivit en populär benämning först under de senaste 20 åren.) Antalet beräknades till mellan 50 000 och 100 000 för cirka tio år sedan, och det har med all säkerhet stigit sedan dess. Det civila samhällets organisationer är involverade i ett brett spektrum av aktiviteter i hela Indien, däribland näringslivs- och yrkesorganisationer samt fackföreningar.

#### 3.1.2 Organisationerna i det civila samhället i Indien

— är engagerade i traditionell utvecklingsverksamhet av den typ som förknippas med icke-statliga organisationer – program för att öka läs- och skrivkunnighet, apotek och kliniker, hjälp till hantverkare (t.ex. vävare) med marknadsföring av deras produkter osv. – vanligtvis på lokal nivå, där de också hjälper regeringsorgan att genomföra offentlig politik på ett decentraliserat sätt,

— bedriver ingående forskning för att kunna påverka staten och den centrala regeringen i regionen eller näringslivet,

<sup>(1)</sup> Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Det organiserade medborgarsamhällets roll och bidrag vid byggandet av Europa", punkt 5.1, antaget den 22 september 1999, EGT 329, 17.11.1999.

- försöker öka den politiska medvetenheten i olika sociala grupper och uppmuntra dem att kräva sin rätt,
- företräder speciella intressegrupper, till exempel funktionshindrade, äldre och flyktingar,
- fungerar som innovatörer och försöker lösa sociala problem med nya arbetssätt,
- företräder arbetsgivarorganisationer, fackföreningar, andelsföreningar och kooperativ,
- innefattar organisationer som företräder lantbrukarna,
- innefattar organisationer som arbetar för att bekämpa spridningen av hiv/aids, och
- slutligen finns aktivisterna. Sedan 1970-talet har de samlats i sociala rörelser med bred bas – lantbrukarrörelser, kvinnorörelser för att fastställa och främja kvinnofrågor, miljö-rörelser som försöker få regeringen att uppmärksamma miljöfrågor i större utsträckning, rörelser för konsumenternas rättigheter osv.

3.1.3 Särskilt när det gäller utvecklingsfrågor anser både de icke-statliga organisationerna och regeringen att de måste arbeta tillsammans. Landets planeringsutskott har därför finansierat frivilligorganisationer vid olika tillfällen. I den tionde och senaste femårsplanen noteras följande:

”Planer bör återspegla människors verkliga behov och ekonomiskt och socialt respektera värderingarna hos de människor som är avsedda för. Människorna måste känna att planerna är deras och de måste bidra till uppfyllande ett av dem. Vi måste göra upp med uppfattningen att regeringen skall göra allt åt folket. Program och planer där människorna själva deltar är erkänt mycket effektivare.”

3.1.4 Planeringsutskottet har en avdelning för frivilligarbete som ansvarar för samarbetet med frivilligsektorn. Man har nu beslutat att inrätta rådgivande grupper som består av människor från olika delar av landet som vet vad som pågår på fältet och som kan föreslå vilka förändringar som krävs och hur de kan genomföras, enligt Sayeeda Hameed, medlem i planeringsutskottet<sup>(2)</sup>.

<sup>(2)</sup> ”Opening the Planning Commission to the people: Sayeeda Hameed,” av Rajashri Dasgupta. InfoChange News and Features, september 2004.

3.1.5 Kongresspartiet har alltid stött det civila samhället, och den koalitionsregering i New Delhi som leds av Kongresspartiet kommer troligtvis att lägga större vikt vid dess verksamhet än föregångarna. Strax efter det att regeringen hade utsetts genomfördes samråd med det civila samhällets organisationer om programmet *Common Minimum Programme*. Ett nationellt rådgivande organ (*National Advisory Council, NAC*) med Sonia Gandhi, Kongresspartiets ledare, som ordförande har mot denna bakgrund inrättats. En ledande företrädare för Kongresspartiet sade i samband med inrättandet av detta organ att det skulle utgöra samlingsregeringens (*United Progressive Alliance*) förbindelselänk med det civila samhället för att få in ett nytänkande i planeringsarbetet som inte annars förknippas med regeringen<sup>(3)</sup>. NAC, vars tolv medlemmar utnämndes av premiärminister Manmohan Singh, skall fungera som rådgivare när det gäller hur *Common Minimum Programme* ska genomföras. Regeringsrådgivare är oftast pensionerade tjänstemän inom den offentliga förvaltningen eller diplomater, men hälften av medlemmarna i NAC är människor som är sysselsatta med det praktiska arbetet i den icke-statliga sektorn<sup>(4)</sup>. Sonia Gandhi har sagt sig vilja prioritera jordbruk, utbildning, hälsovård och sysselsättning i första hand.

### 3.2 Det civila samhället i Europeiska unionen<sup>(5)</sup>

3.2.1 Det civila samhället är lika dynamiskt i EU som i Indien med en mängd organisationer som är aktiva på lokal, nationell och europeisk nivå. Men de europeiska organisationerna har en fördel: De företräds på hög nivå av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) i Bryssel. EESK är dessutom en av de institutioner som inrättades genom Romfördraget 1957 om inrättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, som omfattade sex länder, föregångaren till dagens EU med 25 länder<sup>(6)</sup>. EESK har i dag 317 ledamöter från de 25 medlemsstaterna. De utses av EU:s ministerråd på förslag från medlemsstaterna. Ledamöterna tillhör en av tre grupper: arbetsgivare, arbetstagare samt övriga intressegrupper. Ledamöterna i denna tredje grupp företräder lantbrukare, små och medelstora företag, hantverkare, fria yrken, kooperativ, konsumentorganisationer, miljöskyddsorganisationer, föreningar för familjefrågor, kvinnoorganisationer, forskare och lärare, icke-statliga organisationer osv., i enlighet med Romfördraget.

<sup>(3)</sup> ”The Hindu”, 26 juni 2004. Mycket liknande åsikter uttrycktes av Jaswant Singh, utrikesminister, i den BJP-ledda koalitionsregeringen när han tillsammans med kommissionens Chris Patten invigde rundabordskonferenserna mellan EU och Indien 2001.

<sup>(4)</sup> Bland medlemmarna återfinns professor Jean Dreze, en indisk medborgare och belgiskt ursprung som arbetat tillsammans med Dr. Amartya Sen; två före detta medlemmar i planeringsutskottet, C.H. Hanumantha Rao och D. Swaminathan. Från det civila samhällets organisationer har man hämtat Aruna Roy, socialaktivist; Jayaprakash Narayan (hälsa och miljö); Mirai Chatterjee (SEWA) och Madhav Chavan (grundläggande utbildning).

<sup>(5)</sup> En redogörelse för det europeiska civila samhället kan tyckas onödigt, särskilt om den begränsas till Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Det kan dock vara intressant för organisationer i det indiska civila samhället att veta att det finns en institution på EU-nivå för de europeiska motsvarigheterna.

<sup>(6)</sup> Artikel 193 EG-fördraget föreskrev följande: ”Kommittén skall bestå av företrädare för olika grupper inom det ekonomiska och sociala livet, särskilt företrädare för tillverkare, jordbrukare, transportföretag, arbetstagare, köpmän, hantverkare, fria yrken och allmänna samhällsintressen.”

3.2.2 EESK är ett icke-politiskt rådgivande organ. Det skall informera beslutsfattare inom EU-institutionerna om medlemsorganisationernas åsikter. På 14 politikområden får rådet eller kommissionen fatta beslut endast efter att ha rådfrågat EESK. Det rör sig bland annat om följande: jordbruk, fri rörlighet för personer och tjänster; socialpolitik; utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor; folkhälsa; konsumentskydd; näringslivspolitik; forskning och teknisk utveckling samt miljöfrågor. Rådet, kommissionen och Europaparlamentet får också höra EESK i andra frågor om de så önskar. EESK kan å sin sida utarbeta yttranden om frågor som kommittén anser vara av särskild betydelse, till exempel detta yttrande på eget initiativ om förbindelserna mellan EU och Indien.

3.2.3 EESK:s roll som drivkraft i dialogen med det civila samhället sträcker sig utöver de 25 medlemsländernas gränser. Kommittén deltar aktivt i dialogen med de länder som ingår i Euromed-partnerskapet och med länderna i Afrika, Västindien och Stilla havet (AVS-länderna), som EU samarbetar med genom Cotonouavtalet. Kommittén deltar också i dialogen med det civila samhället i de latinamerikanska länderna, inbegripet Mercosur-länderna, samt inte minst i Indien, genom rundabordsamtalen, och Kina.

#### 4. Den senaste tidens utveckling i Indien och EU

4.1 **En fullständig redogörelse för de dramatiska förändringar som äger rum både i EU och i Indien skulle omfatta flera hundra sidor. I denna rapport handlar det främst om den utveckling som gör det möjligt för EESK att arbeta effektivare för att stärka förbindelserna mellan EU och Indien.** För EU:s del är det fråga om utvidgningen till 25 medlemsstater, insatser för att genom grannskapspolitiken skapa ett större Europa och genomförandet av Lissabonstrategin, som antogs vid Europeiska rådets möte i Lissabon i mars 2000. Målsättningen med denna strategi, som är inriktad på hållbar utveckling, är att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi senast 2010. En annan viktig fråga är antagandet av en europeisk konstitution, som skall ratificeras av de 25 medlemsstaterna.

4.2 EU:s utvidgning den 1 maj 2004 har på ett dramatiskt sätt förändrat både det politiska och det ekonomiska landskapet i Europa. De politiska konsekvenserna av utvidgningen blir troligen viktigare än de ekonomiska, inte minst på grund av att arbetet med att integrera de tio nya medlemsstaternas ekonomier inleddes långt före den formella anslutningen till EU den 1 maj 2004. I och med utvidgningen har EU:s folkmängd ökat från 380 miljoner till 455 miljoner, vilket motsvarar 7,3 procent av världens befolkning. Unionens bruttonationalprodukt (BNP) har ökat från 9,3 till 9,7 biljoner euro, vilket ökar EU:s andel av världs-BNP till 28,7 %. En annan konsekvens av

utvidgningen är att BNP per capita minskat till 21 000 euro (från 24 100) och till att handeln med länder utanför EU minskat till 1,8 biljoner euro (från 2 biljoner euro). Det beror på att handeln mellan länderna i EU 15 och de tio kandidatländerna nu ingår i den interna handeln i EU 25.

4.3 EU:s gränser mot omvärlden har blivit längre i och med utvidgningen. Inför utvidgningen började EU utveckla strategier för att skapa en "vänkrets". Därför inrättades EU:s grannskapspolitik som omfattar sex östeuropeiska länder (Ukraina, Moldavien, Georgien, Armenien, Azerbajdzjan och Vitryssland) samt nio länder söder om Medelhavet (Algeriet, Egypten, Israel, Jordanien, Libanon, Libyen, Marocko, Syrien och Tunisien samt även den palestinska myndigheten). Målet med grannskapspolitiken såsom det formulerades på Europeiska rådets möte i april 2004 är att fördelarna med EU:s utvidgning skall komma alla grannländer till del genom ökad stabilitet, säkerhet och välfärd (?). "EU:s grannskapspolitik innebär enligt rådet avsevärd ekonomisk integration och fördjupat politiskt samarbete, med målsättningen att förhindra nya skiljelinjer mellan det utvidgade EU och dess grannländer".

4.4 När det gäller Indien togs ett viktigt steg framåt i och med det oväntade resultatet av de allmänna valen i maj. En koalitionsregering under ledning av Kongresspartiet och premiärminister Manmohan Singh ersatte den BJP-ledda koalitionen under premiärminister Atal Behari Vajpayee. Det höga valdeltagandet i de allmänna valen, den framgångsrika användningen av elektroniska röstningsmaskiner och det operativa maktskiftet i New Delhi, som kunde ske trots de politiska omvälvningar valresultatet medförde, rättfärdigade Indiens anspråk på att vara världens största demokrati.

4.5 Kongresspartiets överraskande seger ledde till spekulationer om att en koalition ledd av Kongresspartiet inte skulle kunna hållas ihop eller att koalitionen stöpartier, framför allt kommunistpartiet, skulle tvinga den att dra tillbaka reformer. Man bör dock komma ihåg att det var Kongresspartiet som 1991 satt i regeringen och stod bakom reformerna för att avveckla importkontrollen och öppna kapitalmarknaderna. Det var dessutom den nya premiärministern Manmohan Singh och den nya finansministern Palaniappan Chidambaram som utarbetat dessa reformer. Finansministern ser sig själv som en "investeringsminister" i den nya Kongresspartiledde koalitionen. Det innebär att de organisationer från det civila samhället som representerar näringsliv och ekonomi, exempelvis de som deltar i rundabordsamtalen mellan EU och Indien kommer att samarbeta med honom för att utveckla de kunskapsbaserade ekonomiska sektorerna i landet.

4.6 Regeringens målsättning är att dess ekonomiska strategi skall ha "ett mänskligt ansikte" så att de cirka 300 miljoner indier som måste leva på mindre än 0,75 euro per dag (\$1) får hjälp att komma ur sin fattigdom. Mot bakgrund av detta vill regeringen öka den årliga tillväxten från 7 till 8 %, ge kvinnorna ökade rättigheter och öka investeringarna i utbildning och hälso- och sjukvård.

(?) Rådets (allmänna frågor) slutsatser av 14.6.2004. EU:s grannskapspolitik – Europeiska rådets slutsatser.

4.7 Utmaningen som det indiska civila samhället står inför ger det europeiska civila samhällets organisationer tillfälle att samarbeta med sina indiska motsvarigheter, vilket är till gagn för båda parter. Detta samarbete kan till en början ske genom rundabordskonferensen EU–Indien, men skulle relativt snabbt kunna utökas till att omfatta organisationer som har nära kontakter med de europeiska och indiska ledamöter som deltar i rundabordskonferensen och med andra EESK-ledamöter som har sakkunskap om exempelvis landsbygdsutveckling och hälso- och sjukvård. Samarbetet mellan det indiska och det europeiska civila samhället skulle säkerställa att rekommendationerna från rundabordskonferensen till det årliga toppmötet mellan EU och Indien blir mer praktiskt inriktade eftersom de baseras på erfarenhet.

## 5. Det civila samhällets dialog hittills mellan EU och Indien

5.1 **För att kunna staka ut vägen framåt måste man först se bakåt. Utgångspunkten för en förstärkt dialog inom det civila samhället förutsätter därför att man utnyttjar de institutioner som finns på plats och redan gjorda framsteg.** För EESK:s del innebär detta att utvärdera det hittills gjorda arbetet vid rundabordskonferensen EU–Indien och att komma överens om hur man bäst uppfyller målsättningarna, utan att glömma exempelvis den överenskommelse som gjordes i Haag om att främja samarbetet inte bara mellan det civila samhällets organisationer utan också mellan politiska partier, fackföreningar, arbetsgivarorganisationer och universitet.

5.2 Det har gjorts hänvisningar till de frågor som diskuterades vid rundabordskonferensens sammanträden sedan de inleddes 2001, i syfte att stärka konferensens trovärdighet som en viktig partner i arbetet med en gemensam handlingsplan. **Genom att gå igenom resultaten från sammanträden som ägt rum nyligen får man en uppfattning både om den kontinuitet och det stora antal ämnen som behandlats och om den tilltro som präglat samtalen.**

5.3 Vid sitt sjätte sammanträde i Rom utfärdade rundabordskonferensen ett antal rekommendationer, bland annat initiativ för att stödja företagens sociala ansvar och ett särskilt stöd åt små och medelstora företag, genom rationaliserade bestämmelser för att underlätta rörligheten för de indier som arbetar med kunskapsbaserade frågor inom EU, samt rekommendationer om EU-stöd och främjande av utveckling till industrikluster inom ett fåtal utvalda sektorer där det finns en exportpotential. Rundabordskonferensen utsåg också två föredragande som skall utvärdera hur man kan öka lyhördsenheten för det organiserade civila samhället i frågor som rör handel och hållbar utveckling.

5.4 Detta ämne diskuterades vid rundabordskonferensens sjunde sammanträde, som hölls i Srinagar i juni 2004. Man

kom överens om att den slutliga rapporten skulle baseras på praktiska exempel från Indien och EU i syfte att öka den gemensamma kunskapen om hållbar utveckling, och om att denna rapport skulle läggas fram vid rundabordskonferensens nionde sammanträde. Vid rundabordskonferensen i Srinagar presenterade ledamöter från EESK och från den indiska delegationen också ett förslag, som diskuterades vid sammanträdet, om samarbete mellan Indien och EU om att utveckla turismen. Man kom överens om att det civila samhällets organisationer spelar en viktig roll när det gäller att främja hållbar turism som leder till ekonomisk och social utveckling och är till gagn för befolkningen som helhet.

5.5 Vid sammanträdena i Rom, Srinagar och London diskuterade man också att inrätta ett Internetforum för det civila samhället, såsom rekommenderats vid mötet i Bangalore i mars 2003. Vid sammanträdet lyfte man fram forumets möjligheter att fungera som ett ständigt diskussionsforum mellan de indiska och europeiska medlemmarna av rundabordskonferensen och som ett instrument för att förstärka dialogen mellan det civila samhällets organisationer i allmänhet.

5.6 Vid sammanträdet i Rom sammanfattades också resultaten av rundabordsamtalen. Man var överens om att bedömningen av dessa inte enbart kan begränsas till en numerisk analys av hur många rekommendationer som har utfärdats, inte minst eftersom det civila samhället i EU och Indien inte har befogenhet eller mandat att genomföra flera av rekommendationerna. Faktum är att rundabordskonferensen antagit ett antal rekommendationer och beslut om gemensamma arbetsmetoder i en rad frågor, inklusive känsliga och ibland kontroversiella sådana. Den har också lyft fram särskilda arbetsformer, exempelvis inrättandet av ett Internetforum, den har under sina två möten per år organiserat hearingar med företrädare för det civila samhället och underlättat tillfälligt samarbete mellan EESK och Indien, exempelvis den hjälp EESK fick av den indiska delegationen i arbetet med det allmänna preferenssystemet (GSP).

5.7 Eftersom 60–70 % av den yrkesverksamma delen av befolkningen formellt eller informellt är verksamma inom jordbruket har rundabordsamtalen mellan Indien och EU rörande jordbruk och landsbygdsutveckling bromsats av att det inte funnits några företrädare för jordbrukarna i den indiska delegationen.

5.8 Vid rundabordsamtalen diskuterades mekanismerna för förbindelserna mellan arbetsgivare och arbetstagare samt den sociala dialogen inom Europeiska unionen. Man tog del av den praxis som gäller i EU för den sociala dialogens aktörer, frågor rörande identifieringen av och representativiteten för dessa aktörer samt de olika forum som finns för denna dialog. Vid

rundabordsstalet analyserades också arbetsgivarnas och arbetstagarnas nuvarande situation i Indien, bl.a. fackföreningarnas struktur och sammansättning och löneförhandlingar, reformen av arbetslagstiftningen samt hur Indien ställer sig till förslag som syftar till att skapa ett samband mellan landets arbetsnormer och den internationella handeln. Därvid konstaterades att en stor del av Indiens arbetstagare är verksamma inom den s.k. informella sektorn (småföretag, självständig verksamhet, tillfälligt arbete) och att det är nödvändigt att göra ansträngningar för att förbättra arbetstagarnas situation. Dessutom krävs större ansträngningar för att säkerställa ratificeringen av ILO:s grundläggande arbetsnormer och genomförandet av dessa normer i lagstiftningen och i praktiken.

## 6. En förstärkt dialog inom det civila samhället: hur man skall gå tillväga

6.1 Samarbetet mellan företrädare för det organiserade civila samhället i Indien och EU-25 bör öka exponentiellt. På toppmötet mellan Indien och EU har man redan slagit fast hur viktiga rundabordsamtalen är. Den indiska regeringen har fattat en rad beslut för att stärka samarbetet med det civila samhället i Indien. I kommissionens meddelande av den 16 juni 2004 slås det fast att "runda bordet bör helt införlivas med den institutionella strukturen", och att konferensens två medordförande bör bjudas in till toppmötena mellan EU och Indien.

6.2 Den indiska regeringen konstaterade i sin första kommentar till meddelandet från den 16 juni att man trots ansträngningarna på officiell nivå för att hålla jämna steg med förändringarna inom Indien och EU fortfarande måste arbeta för att öka kontakterna på andra nivåer, bland annat kommunikationen mellan företrädare för det civila samhället i de båda länderna.

6.3 **Den oundvikliga frågan är därför hur rundabordskonferensen kan bli effektivare både när det gäller att utforma och att fatta beslut, vilket är särskilt viktigt på grund av konferensens unika direkta tillgång till den högsta politiska nivån – den indiska premiärministern och premiärministern i det land som innehar EU:s ordförandeskap – när länderna träffas på det årliga toppmötet.** I avsnitt 2 i detta initiativyttrande, "Att bidra till det strategiska partnerskapet mellan Indien och EU" föreslås hur rundabordskonferensen effektivt skulle kunna bidra till att förbereda den gemensamma handlingsplanen för ett strategiskt partnerskap. Arbetet kommer endast att pågå fram till det sjätte toppmötet mellan Indien och EU i slutet av 2005 då parterna förväntas godkänna planen.

6.4 **Flera av rundabordskonferensens rekommendationer till toppmötena mellan Indien och EU innebär engagemang på medellång eller lång sikt.** Erfarenheten visar att rekommendationerna bör gälla projekt som kan genomföras gemensamt av företrädare för det indiska och europeiska civila

samhället. Politiskt stöd underlättar eventuell finansiering och gör det möjligt för det organiserade civila samhället i Indien och Europa att samarbeta om en rad projekt <sup>(8)</sup>.

6.5 Om rundabordskonferensen effektivt skall kunna utforma och fatta beslut måste man ta upp de frågor som diskuteras på officiell nivå, exempelvis de som gäller Doharundan i Världshandelsorganisationen (WTO). Rundabordskonferensen skulle också kunna öka sin effektivitet genom samarbete med de toppmöten för näringslivet mellan Indien och EU som organiseras av två av det indiska näringslivets medlemmar – Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry (FICCI) och Confederation of Indian Industries (CII). Den bör också sträva efter ett samarbete med det rundabordsforum för företagsledare som kommissionen föreslagit bör inrättas.

6.6 Eftersom rundabordskonferensens deltagare även hämtas från den akademiska världen kan konferensen bidra till att framgångsrikt genomföra det stipendieprogram för Indien på 33 miljoner euro som inleds av kommissionen under 2005. EESK skulle kunna utöka sitt samarbete med Indien på liknande sätt som när man inbjöd den indiska medordföranden vid rundabordskonferensen att delta i kommitténs seminarium om WTO efter Cancún.

6.7 **Även om kommunikationskanalerna mellan tjänstemän och företagsledare mångdubblas vad gäller ekonomiska frågor innebär inte det att rundabordskonferensen bör begränsa sin verksamhet till dessa frågor. Man bör inrikta sig på icke-ekonomiska, framför allt sociala konsekvenser i stället för att enbart fokusera på de ekonomiska aspekterna.** Rundabordskonferensen i Srinagar beslutade att begreppet hållbar utveckling inte enbart skall omfatta den ekonomiska aspekten av strategier för utveckling utan även sociala och miljömässiga konsekvenser. På liknande sätt bör man diskutera utläggning på entreprenad. De problem som uppstår i EU genom utläggning på entreprenad skiljer sig avsevärt från dem som uppstår i Indien men har en sak gemensamt: I båda fallen är den stora stötestenen de sociala frågorna. Genom att inta ett helhetsperspektiv kan rundabordskonferensen borga för att de icke-ekonomiska aspekterna ges lika stor vikt som de rent ekonomiska när man diskuterar viktiga, ekonomiska frågor.

6.8 Denna ändrade inriktning gör det möjligt för rundabordskonferensen att ordna konferenser, som kan utgöra ett komplement till de ekonomiska och politiska toppmötena, för EU och Indien om de sociala frågorna. På dessa konferenser kan man ta upp ämnen som redan diskuteras vid rundabordskonferensen, exempelvis jämställdhet. Det kan också handla om de sociala effekterna av utläggning på entreprenad och av emigration. Det går inte att överskatta hur viktiga sådana konferenser är för en balanserad utveckling både av det europeiska och det indiska samhället.

<sup>(8)</sup> Så beslutade exempelvis ministeriet för yttre förbindelser i New Delhi att avsätta de medel som krävdes för driftskostnaderna i Indien för det Internetforum för Indien och EU som inrättats av rundabordskonferensen



**6.9 Rundabordskonferensen måste inrikta sig mer på kulturella frågor och kan medverka till att genomföra Indiens och EU:s gemensamma deklaration om kulturella kontakter.** Konferensen bör gå igenom rekommendationerna om en dialog om samhällsformer och kultur, samt om en inter-religiös dialog, som lades fram av företrädare för det asiatiska civila samhället vid Asien-Europa-mötet (ASEM-toppmötet) i Barcelona i juni 2004.<sup>(9)</sup> Beslutsfattare inom ASEM har redan inlett en dialog om olika samhällsformer. EU:s stats- och regeringschefer har deltagit i denna dialog, dock inte Indien eftersom landet inte är medlem i ASEM. Indien har, som svar på kommissionens meddelande, förklarat att man är beredd att inleda en dialog med EU om problemen med religiös extremism och fundamentalism.

**6.10 Om denna satsning blir framgångsrik måste rundabordskonferensen nå ut till betydligt fler organisationer som företräder det civila samhället än vad konferensen har möjlighet att hantera under sina sammanträden. Det finns dock redan en perfekt kanal för att hantera detta – Internetforumet. Genom att låta andra organisationer i det civila samhället i Indien och EU ta del av forumet kan rundabordskonferensen engagera dessa i sina diskussioner.** Eftersom det finns ett mycket stort antal sådana organisationer kan man till en början begränsa tillgängligheten till forumet till de organisationer som deltagarna i rundabordskonferensen känner till. Rundabordskonferensen kan som ett komplement till kommunikationen i cyberrymden fortsätta bjuda in lokala företrädare för det civila samhället till de ordinarie sammanträdena.

**6.11 Internetforumet utgör också en kommunikationskanal för deltagarna i rundabordskonferensen mellan de två årliga sammanträdena, vilket är viktigt med tanke på att de indiska deltagarna bor i olika delar av Indien.** Utkast till rapporter kan skickas till forumet så att deltagarna kan läsa igenom och kommentera dessa i förväg inför sammanträdena. Det skulle leda till mer fruktbara diskussioner under själva sammanträdena och till att rekommendationerna till toppmötena mellan EU och Indien skulle vara mer inriktade på kärnfrågor. Deltagarna kan informera varandra om sin verksamhet och därmed lära känna varandra närmare, framför allt på det professionella planet. I takt med att allt fler europeiska och indiska organisationer får tillgång till forumet kan de organisationer som har gemensamma intressen utöka samarbetet, dela erfarenheter och tillsammans utveckla projekt.

**6.12 Rundabordskonferensen har ingående diskuterat mediernas roll när det gäller att stärka det civila samhället och när**

det gäller kulturellt samarbete. Medierna kan bidra (1) till medlemsstaternas, Europaparlamentets och kommissionens ansträngningar för att stärka EU:s profil i Indien, särskilt bland organisationer som företräder det civila samhället och (2) till att utifrån Indiens och EU:s gemensamma deklaration om kulturella förbindelser den 8 november 2004 utarbeta ett särskilt kapitel om kulturellt samarbete i handlingsplanen för ett strategiskt partnerskap.

## 7. Slutsatser

**7.1 EU och Indien är mer beslutsamma än någonsin att bredda och fördjupa sitt samarbete.** Detta bevisas inte minst av att kommissionen och Indiens diplomatiska beskickning i EU mycket snabbt inlett sitt arbete med handlingsplanen för ett strategiskt partnerskap mellan EU och Indien. Båda sidor vill att ländernas företrädare för det civila samhället skall delta i processen. EESK arbetar redan för att närma det civila samhällets organisationer i Europa och Indien till varandra både genom att aktivt delta i rundabordskonferensen Indien-EU, genom det finansiella stödet till Internetforumet Indien-EU och genom att man inbjudit rundabordskonferensens indiska medordförande Shri N. N. Vohra till att delta i frågor som rör kontakterna mellan Indien och EU.

**7.2 EESK har ställt sig positiv till kommissionens meddelande om ett strategiskt partnerskap mellan Indien och EU och skall därför delta i arbetet med handlingsplanen i fråga.** På rundabordskonferensens sammanträde i London beslöt man att ge förslag till de europeiska institutionerna och till den indiska regeringen inom de områden där det civila samhället kan åstadkomma ett verkligt mervärde vad gäller att uppfylla utvecklingsmålen i FN:s millenniedeklaration, främja en hållbar utveckling och hantera globaliseringen.

**7.3 Den indiska regeringen ställer sig positiv till EU:s utvidgning.** I det gemensamma pressmeddelandet efter toppmötet i Haag den 8 november 2004 framhöll Indien att en utvidgad union med fördjupat samarbete skulle bidra till att ytterligare förbättra kontakterna med Indien. Eftersom EESK är det rådgivande organ som företräder det civila samhället i Europa måste man se till att EU 25 är representerat i tillräcklig utsträckning vid rundabordskonferensen och samtidigt tydliggöra kontakterna mellan Indien och EU i sin egen verksamhet. Rundabordskonferensen Indien-EU kan stå som förebild för EESK:s kontakter med andra utvecklingsländer och regioner i världen.

Bryssel den 12 maj 2005

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs  
ordförande  
Anne-Marie SIGMUND

<sup>(9)</sup> The Barcelona Report. Recommendations from civil society on Asia-Europe relations, addressed to the ASEM leaders. Connecting Civil Society from Asia & Europe: an informal consultation. 16-18 June 2004, Barcelona, Spain.